

Metodologické poznámky.	7
Kultura a věda koncem XIX. a začátkem XX. století.	11
<i>Novorousseauismus, tvůrčí impulzy Jasně Poljany Tolstého, jejich paradoxy.</i>	
<i>Vstupy vědců a žen. Ženy, inspirátorky činnosti reformátorů.</i>	
První stopy snah o nápravu vzdělávacích a výchovných institucí.	15
<i>Robin, Reddie, zárodek nových škol (new schools, écoles nouvelles, Landerziehungsheime).</i>	
Kritika stavu vzdělávacích a výchovných institucí, úsilí o jejich nápravu.	17
<i>Poselství Komenského o emendaci věcí lidských a školských.</i>	
Mezinárodní ráz hnutí a differentia specifica jednotlivých národů.	20
Mezioborové přístupy.	22
<i>Antropologie, filosofie, teologie, sociologie, psychologie, etika, estetika.</i>	
<i>Tělesná kultura a sport.</i>	
<i>Práce jako činitel obrody.</i>	
Celoživotní kultivace. Rodina, dítě, mládež, dítě nemocné a opožděné.	27
<i>Autoritativní a antiautoritativní postupy. Pedocentrismus. Pedologie.</i>	
Filosofie hodnot vzdělání, vzdělávání, výchovy, převýchovy.	29
<i>Světový a životní názor reformátorů. Duch školy. Školy jako laboratoře vědeckých, zejména psychologických a pedagogických přístupů.</i>	
Pedagogická teleologie, meze její působnosti.	32
<i>Pedagogický optimismus a pesimismus. Idea humanitní.</i>	
Přírodní a životní prostředí a hledání dokonalejších útvarů organizace a náplně vzdělávacích a výchovných institucí.	35
<i>Státní reforma. Škola jako domov. Internátní školy a domovy v přírodě. Volná školní obec.</i>	
<i>Stát ve státě. Hnutí mládeže, toulky krajinou, skauting. Rozpory svobody a zodpovědnosti.</i>	
Přežitky školského herbartismu a postherbartismu.	39
<i>Počátky školy aktivní, pracovní, činné.</i>	
K novému pojetí učitelství a vychovatelství, cesty k reformě učitelského vzdělávání.	42
Summa summarum.	44
<i>Jde o povzbuzující poselství této kapitoly kapitolám dalším ve vývoji reformní a alternativní pedagogiky po roce 1918 a po roce 1945. Obrisy teorie a praxe škol moderních, tvůrčích a všestranně účinných jako škol budoucnosti pro všechny děti podle schopností a nadání.</i>	
<i>Finanční pozadí této vize.</i>	
Historia vita magistra, Vita historie magistra.	46
Postavy a jejich dílo.	47
Chronologie událostí a vybraných publikací	59
Literatura.	61
Teorie a praxe v textech.	66
Resumé (Č, A, N)	121